

100. Yılında Uluslararası Bağdat (Medînetü's-Selâm) ve Kûtü'l-Amâre Sempozyumu,

20-22 Aralık 2017, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Üsküdar Belediyesi, İstanbul

Ömer Faruk Köse*

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Üsküdar Belediyesi işbirliğiyle 20-22 Aralık 2017 tarihlerinde “100. Yılında Uluslararası Bağdat (Medînetü's-Selâm) ve Kûtü'l-Amâre Sempozyumu” gerçekleştirildi. İki gün süren sempozyumda on bir oturumda toplam elli bir tebliğ sunuldu.

Sempozyumdaki tebliğlerin bir kısmı Bağdat'ın tarihsel süreç içerisinde geçirmiş olduğu kültürel, sosyal ve ilmi tecrübelerle değinmekteydi. Ancak ana gündemi 1. Dünya Savaşı'nda Irak cephesi ve özellikle de Osmanlı Devleti'nin 29 Nisan 1916'da İngilizlere karşı kazanmış olduğu Kûtü'l-Amâre zaferi oluşturmaktaydı. Son yıllarda yeniden hatırlanmaya başlanan ve çeşitli akademik çalışmalara konu olan zafer siyasi ve askeri veçhelerinden ele alındı. Dönemim yerli ve yabancı basını ve döneme şahitlik eden hatıralar üzerinden sunulan tebliğler zaferin yansımalarının tespiti açısından önemli bilgiler içermekteydi. Sempozyumda sunulan tebliğler Türk Tarih Kurumu tarafından neşredilecektir. Sempozyuma tebliğleri ile katkıda bulunan araştırmacılar ve tebliğ başlıkları şu şekildedir:

Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN, *Osmanlı Devleti ve Basra Körfezi,*

Prof. Dr. Güray KIRPIK, *Bağdat Nizamiye Medresesi ve Tesirleri,*

Prof. Dr. Mahir AYDIN, *Sömürge Yarışı, Dünya Savaşı ve Osmanlı İmparatorluğu,*

Prof. Dr. Mustafa BUDAK, *İngiliz İnadına Karşı Türk Sabrının Büyük Zaferi: Kûtü'l-Amâre ve Yankıları,*

* Arş. Gör., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, İstanbul/Türkiye, ofkose@fsm.edu.tr, orcid.org/0000-0001-8606-6104

Doç. Dr. Turan AKKOYUN, *Mezopotamya'da Bir Kahramanlık Ritüeli: Kûtü'l-Amâre,*

Doç. Dr. Feride ALİYEVA, *Kûtü'l-Amâre Kahramanı Halil Kut Paşa'nın Azerbaycan'daki Faaliyeti Hakkında,*

Yrd. Doç. Dr. Zekeriya TÜRKMEN, *Selmân-ı Pâk'tan Kûtü'l-Amâre'ye: Kutlu Zafer Giden Yol,*

Sinan KIYANÇ, *Avustralya Basınında Kûtü'l-Amâre Zaferi,*

Prof. Dr. Sabit DUMAN, *Kûtü'l-Amâre ve T. E. Lawrence'in Ortadoğu'da Oynadığı Rol,*

Doç. Dr. Mesut UYAR, *İhmal Edilmiş Bir Cephenin Unutulmuş Askeri Tarihçisi: 1. Dünya Savaşı'nda Irak Cephesi ve Süleymaniye'li Mehmed Emin,*

Doç. Dr. Nevzat ARTUÇ, *Tanzimat'tan Kûtü'l-Amâre Zaferi'ne Osmanlı Devleti'nin Bağdat Politikası,*

Yrd. Doç. Dr. Resul BABAOĞLU, *The War Illustrated'a Göre İngiltere'nin Mezopotamya Harekâtı ve Kûtü'l-Amâre Kuşatması,*

Prof. Dr. Abdulhalik BAKIR, *Yâkût el Hamevî'nin Gözüyle Bağdat,*

Doç. Dr. Figen ATABEY, *Binbaşı Mehmet Emin Bey'in Kaleminden "Bağdat ve Son Düşüş Hadisesi",*

Yrd. Doç. Dr. Oktay BOZAN, *Irak Cephesi Kumandanı ve İngiliz Generali Sercon Nikson'un Raporu Bağlamında Irak Cephesi,*

Dr. Ali KAŞIYUĞUN, *Kûtü'l-Amâre Zaferi ve General Sir Percy Lake'in Raporu Hakkında Bir Değerlendirme,*

Prof. Dr. Mehmet OKUR - Hazel KUL, *Irak Cephesi ve Kûtü'l-Amâre Muharebesi'ne Dair Amerika Birleşik Devletleri Basınında Çıkan Haberler ve Yorumlar,*

Yrd. Doç. Dr. Cengiz KARTIN, *İngiltere'nin Bağdat'ta Kurduğu Sistem (1918-1920),*

Yrd. Doç. Dr. Faruk YASLIÇİMEN, *Birinci Dünya Savaşı'nda Şii-Sünni İttifakı: Nedenler, İmkânlar ve Açmazlar,*

Yrd. Doç. Dr. Sungur DOĞANÇAY, *İngiltere'nin Irak Bölgesindeki Aşiretler ve Azınlıklarla İlişkileri (XIX. Yüzyıl),*

Dipl. Pedagog Abdülkadir İNALTEKİN, *Birinci Dünya Savaşı'nda Alman Özel Birliklerinin Bağdat Cephesi'nde İngilizlere Karşı Verdiği Gerilla Savaşı ve Ortadoğu'da Casusluk Faaliyetleri,*

Prof. Dr. Levent ÖZTÜRK, *Bağdat Yangınları*,

Yrd. Doç. Dr. Sevim ERDEM, *Osmanlı Devleti'nin Son Yüzyılında Hayvan Yetiştiriciliğinde Standartlaşma Çalışmalarına Bir Örnek: Bağdat Veziriyye Çiftliği/Remont Deposu İnşası*,

Arş. Gör. Halil İbrahim GÖRÜR, *Bağdat'ta Veba Salgını (1875-1877)*,

Dr. Sabit ÇETİN, *Irak Cephesi'nde Osmanlı 6'ncı Ordusunun Lojistik Desteği: İaşe ve Sıhhiye İşleri (1916-1918)*,

Doç. Dr. Selim Hilmi ÖZKAN, *Şat Kaptanlığı'nın Kuruluşu ve Basra'nın Stratejik Önemi*,

Prof. Dr. Tofig MUSTAFAZADE, *Türklerin Kütü'l-Amâre Zaferi'nin İtilaf Devletleri Arasındaki İlişkilere Etkisi*,

Arş. Gör. Mustafa AYLAR, *Moğol İstilasası Arifesinde Bağdat'ın Durumu*,

Merve Nur ÇELEBİ, *Bir İslam Devleti Başkenti: "Bağdat"*,

Dr. Walid SALAMA, *Fâtımîler Zamanında Bağdat ve Kahire Arasındaki İlişki ve Etkisi*,

Yrd. Doç. Dr. Abdullah POŞ, *I. Dünya Savaşı Öncesinde Bağdat Medreseleri*,

Prof. Dr. Osman AKANDERE, *Kütü'l-Amâre'de Esir Alınan İngiliz Ordusundaki Hintli Müslüman Askerlerin Durumu*,

Doç. Dr. Anastasia BAUKOVA, *Mezopotamya Cephesindeki Askeri Faaliyetler ve Klasik Dönem Yaşamlarına Dair Araştırmaların Gelişimi*,

Doç. Dr. Elnura AZİZOVA, *Kütü'l-Amâre Kuşatması Sonrası İngiliz Savaş Esirlerinin Kayıtlarında Türk ve Arap İmajı*,

Dr. Levent ÜNAL, *İran Cephesindeki Gelişmelerin Kütü'l-Amâre Zaferi Öncesi ve Sonrasında Irak Cephesine Etkileri*,

Yrd. Doç. Dr. İsmail ŞAHİN, *Gertrude Bell'in Mezopotamya Misyonu*,

Prof. Dr. Suphi SAATÇI, *Irak'ın Çağdaş Tarihinde Kütü'l-Amâre'nin Önemi*,

Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA, *Abdullatif el-Bağdâdi'nin Tıp ile İlgili Çalışmaları ve Görüşleri*,

Dr. E. Hv. Öğ. Alb. F. Rezzan ÜNALP, *Kütü'l-Amâre Zaferinden Bağdat'ın Kaybedilmesine Uzanan Süreçte Osmanlı Genelkurmayı'nın Savaşa İlişkin Yanlış Stratejileri ve Sonuçları*,

Dr. Hasan SAYILAN, *Kûtü'l-Amâre Zaferinin Kazanılmasında Nehir Ulaş-tırmasının Öneminin Tarihi Coğrafya Açısından Değerlendirilmesi,*

Dr. Sadık ERDAŞ, *Irak Cephesinde Lojistik ve İkmal Faaliyetleri,*

Doç. Dr. Ü. Gülsüm POLAT, *Başarılı Savunmadan Esarete: İngiliz Basınında Kûtü'l-Amâre Kuşatması,*

Doç. Dr. Mehmet IŞIK, *Birinci Dünya Savaşı'nda Irak Cephesiyle İlgili Haberlerin Harp Mecmuası'nda Sunumu,*

Yrd. Doç. Dr. Musa GÜMÜŞ, *Kûtü'l-Amâre Zaferi'nin Vâveylâ Gazete/Mecmuasına Yansımaları,*

Özgür YILDIRIM, *İngiliz Basınında Kûtü'l-Amâre Kuşatması,*

Celal ÖCAL, *Kûtü'l-Amâre Semalarında Hava Muharebeleri,*

Prof. Dr. Inaam Al SALMAN, *The Attitude of the People to the British Occupation of the City of Baghdad in 1917,*

Prof. Dr. Cemil HASANLI, *General Dunsterville ve İngiliz Ordusunun Bağdat Üzerinden Bakü'ye Harekâtı,*

Prof. Dr. Necati Fahri TAŞ, *Selmân-ı Pâk Meydan Muharebesi,*

Assistant Professor Kefah NAJJAR, *Battles (Salman Pak and Qut al-Amare) in the Memoirs of the Iraqi officer Mohammed Amin Al-Omari,*

Doç. Dr. Yüksel KAŞTAN, *Alman Kaynaklarına Göre I. Dünya Savaşı'nda Irak Cephesi Selmân-ı Pâk Muharebeleri.*